

Državni izpitni center

M 2 1 1 2 7 1 1 3

SPOMLADANSKI IZPITNI ROK

Osnovna in višja raven
LATINŠČINA

NAVODILA ZA OCENJEVANJE

Četrtek, 10. junij 2021

SPLOŠNA MATURA

IZPITNA POLA 1**Prevod****OR in VR**

Pravilnost, ustreznost in kakovost prevoda se ocenjuje po teh merilih:

Točke	Merila	Dodatna navodila
50	Obvladovanje latinskega jezika na morfološki, sintaktični in leksikalni ravnini	Uporabimo negativno točkovno metodo (ugotavljamo napake, jih točkujemo in odštevamo od največjega možnega števila točk). Odbijemo 1 točko za vsako morfološko napako, sintaktične napake pa ocenimo kot skup morfoloških napak. Število napak bo torej enako številu napačno prevedenih oziroma neprevedenih besed. Leksikalna napaka odbije 1 točko. Z odbitkom 1 točke ocenimo uporabo neustrezne besede oziroma neprevedeno besedo.
5	Obvladovanje slovenskega jezika (pravopis, oblikoslovje in skladnja)	Uporabimo negativno točkovno metodo (ugotavljamo napake, jih točkujemo in odštevamo od največjega možnega števila točk). Napake v oblikoslovju in skladnji točkujemo kakor latinske morfološke napake (po 1 točko).
5	Slog	Uporabimo pozitivno metodo (dodelitev točk od 0 do 5). Po slogovnem merilu s točkami od 0 do 5 ocenimo celoto jezikovnih značilnosti prevoda: vsebinsko, slovnično in pravopisno pravilnost, stavčno zgradbo, ustreznost (natančnost in jasnost) besedišča in naravnost izražanja.

Končna ocenitev prevoda je seštevek točk, doseženih po posameznih merilih.

Rešitev prevoda**OR**

Ko je Hanibal, ki je bil izgnan iz Kartagine, prišel v Efez k Antiohu, so ga njegovi gostitelji povabili, naj, če želi, prisluhne filozofu Formionu. Ko ta ni odklonil, je gostobesedni človek baje nekaj ur govoril o nalogah poveljnika in o vseh vojaških zadevah. Ko so bili ostali, ki so ga slišali, izredno zadovoljni, so povprašali še Hanibala, kaj sodi on sam o tem filozofu. Tedaj je baje Punec, sicer ne v najboljši grščini, pa vendar odkrito odgovoril, da je pogosto videl že marsikaterega norega starca, vendar nobenega, ki bi bil bolj nor kot Formion. In pri Herkulu, po pravici (je tako odgovoril)! Kajti prevelika domišljavost je, da Grk, ki nikoli ni videl sovražnika, nikoli vojaškega tabora, daje nasvete o vojaških zadevah Hanibalu, ki se je toliko let bojeval za oblast z rimskim ljudstvom, zmagovalcem nad vsemi ljudstvi.

VR

Ko je Hanibal, ki je bil izgnan iz Kartagine, kot izgnanec prišel v Efez k Antiohu, so ga njegovi gostitelji povabili, naj, če želi, prisluhne filozofu Formionu. Ko ta ni rekel, da tega ne želi, (ko je ta rekel, da nima nič proti), je gostobesedni človek baje nekaj ur govoril o nalogah poveljnika in o vseh vojaških zadevah. Ko so bili ostali, ki so ga bili slišali, izredno zadovoljni, so povprašali še Hanibala, kaj sodi on sam o tem filozofu. Tedaj je baje Punec, sicer ne v najboljši grščini, pa vendar odkrito, odgovoril, da je pogosto videl že marsikaterega norega starca, vendar nobenega, ki bi bil bolj nor kot Formion. In pri Herkulu, po pravici (je tako odgovoril)! Kaj bi se bilo namreč moglo zgoditi bolj domišljavega, kot da Grk, ki nikoli ni videl sovražnika, nikoli vojaškega tabora, daje nasvete o vojaških zadevah Hanibalu, ki se je toliko let bojeval za oblast z rimskim ljudstvom, zmagovalcem nad vsemi ljudstvi?

Skupno število točk izpitne pole 1 OR/VR: 60

IZPITNA POLA 2

A) Jezik

Splošna pravila za točkovanje

Delež tega dela izpitne pole v končni oceni splošne mature je na obeh ravneh 20 %.

Posamezne naloge jezikovne enote so ocenjene z določenim številom točk, ki opredeljujejo zahtevnostna razmerja med nalogami, ne pa števila pravilnih rešitev. Pogosto je namreč napak lahko več od možnih točk.

Pri ocenjevanju nekaterih nalog je uporabljena negativna metoda, pri nekaterih pa pozitivna.

Pri negativni metodi točkovanja ugotavljamo napake, jih točkujemo in odštevamo od skupnega števila možnih točk za vsako nalogo. Število doseženih točk pri posamezni nalogi je torej razlika med možnim številom točk in številom točk, s katerimi smo ovrednotili napake. Negativnih točk ni, to pa pomeni, da je neka naloga ocenjena z 0 točkami, kadar je napak toliko ali več, kolikor je možnih točk.

Positivna metoda točkovanja pomeni, da seštevamo točke, s katerimi smo ocenili odgovor na podlagi opredeljenih meril.

Obvladovanje oblikoslovja in skladnje

Merila	Dodatna navodila
Pravopisna napaka	Štiri pravopisne napake (v rabi geminat, črk i/j in c/k ter velike začetnice, nedoslednosti v prepisovanju itd.) odbijejo 1 točko. Odbitki točk za te napake se seštevajo iz naloge v nalogo; pri četrti napaki se za nalogo, v kateri je napaka, odbije 1 točka. Postopek se ponavlja.
Morfološka napaka	Zaradi morfološke napake, ki je posledica izbire napačnega oblikoslovnega vzorca, se odbije 1 točka. V to skupino sodi večina morfoloških napak: izbira napačnega sklona ali števila pri substantivu, sklanjanje po napačnem vzorcu (zamenjava deklinacij), odločitev za napačen spol v rabi adjektiva, izbira nepravilnega časa, osebe, števila, naklona in načina v glagolski obliki ter spreganje po napačnem vzorcu (zamenjava konjugacij). Morfološke napake pri isti besedi se ne seštevajo: ena ali več morfoloških napak pri isti besedi prinese odbitek 1 točke. Če se ista napaka ponovi v več delih sintagme oziroma v kongruentnih stavčnih členih, se prav tako odbije le 1 točka (npr. napačni sklon ali število pri substantivu kot jedru sintagme in pri adjektivu, ki je njegov ujemalni prilastek; singular namesto plurala – ali narobe – v subjektu in predikatu itd.). Zaradi morfološke napake, ki dokazuje nepoznavanje oblikoslovnih vzorcev, se odbijeta 2 točki. Odbijeta se za tvorjenje oblik, ki jih v latinščini sploh ni ("spreganje adjektiva", tvorjenje pasiva časov perfektive osnove s končnicami -r, -ris, -tur itd.).
Sintaktična napaka	Zaradi sintaktične napake se odbije toliko točk, kolikor morfoloških napak je narejenih v neki sintaktični konstrukciji.

B) Književnost

Splošna pravila za točkovanje

Naloge, ki preverjajo temeljno znanje o zgodovini rimske in latinske književnosti, in to o posameznih obdobjih, zvrsteh, avtorjih in njihovih delih, ter poznavanje civilizacijskih značilnosti rimske antike, so zaprtega in polodprtega tipa. Odgovori se ocenjujejo v skladu z navodili Državne predmetne komisije za splošno maturo (v nadaljnjem besedilu DPK SM) za latinščino (glej primere nalog v poglavju 5.3.1):

- pri nalogah zaprtega tipa (1. naloga) se vsak pravilen odgovor oceni z 1 točko,
- pri nalogah polodprtega tipa se uporabi negativna ali pozitivna metoda.

Pri negativni metodi se napake odštevajo od skupnega števila točk za posamezno nalogo po teh merilih:

Točke	Merila
Vse točke	Pravilna, kakovostna in celovita rešitev
Odbitek 1–2 točk	Pravilna, a preprosta in skromna rešitev
Odbitek 1 točke	Vsaka napačna navedba v rešitvi
Odbitek 1 točke	Vsaka manjkajoča navedba v rešitvi

Pri pozitivni metodi točkovanja seštevamo točke, s katerimi smo ocenili odgovor na podlagi opredeljenih meril.

Pozitivna metoda, ki se uporabi pri nalogah odprtega tipa, pomeni, da se odgovori točkujejo in točke seštevajo po teh merilih (pri tem število točk kaže na medsebojna razmerja vrednosti posameznih meril):

Točke	Merila
0–10 do največ 20	Poznavanje snovi oziroma vsebinska ustreznost
0–1	Problemska obravnava snovi
0–1	Logično utemeljevanje in ponazarjanje s primeri
0–1	Zanimivost in izvirnost obravnave
0–1	Zrelost obravnave
0–1	Pomenska povezanost besedila

Rešitve nalog izpitne pole 2

A) Jezik

Naloga	Točke	Rešitev																																																																		
1	5	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">Osebne glagolske oblike</th> <th colspan="3">Neosebne glagolske oblike</th> </tr> <tr> <th rowspan="2">Glagol</th> <th colspan="3">Analiza</th> <th colspan="2">Glagol</th> <th colspan="2">Analiza</th> </tr> <tr> <th>Os.</th> <th>Št.</th> <th>Nak.</th> <th>Čas</th> <th>Nač.</th> <th>Oblika</th> <th>Čas</th> <th>Način</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>appellantur (2. vrst.)</td> <td>3.</td> <td>pl.</td> <td>ind.</td> <td>prez.</td> <td>pas.</td> <td>–</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>differunt (3. vrst.)</td> <td>3.</td> <td>pl.</td> <td>ind.</td> <td>prez.</td> <td>akt.</td> <td>–</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>dividit (3. vrst.)</td> <td>3.</td> <td>sg.</td> <td>ind.</td> <td>prez.</td> <td>akt.</td> <td>–</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>absunt (5. vrst.)</td> <td>3.</td> <td>pl.</td> <td>ind.</td> <td>prez.</td> <td>akt.</td> <td>–</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>incolunt (6. vrst.)</td> <td>3.</td> <td>pl.</td> <td>ind.</td> <td>prez.</td> <td>akt.</td> <td>–</td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	Osebne glagolske oblike		Neosebne glagolske oblike			Glagol	Analiza			Glagol		Analiza		Os.	Št.	Nak.	Čas	Nač.	Oblika	Čas	Način	appellantur (2. vrst.)	3.	pl.	ind.	prez.	pas.	–			differunt (3. vrst.)	3.	pl.	ind.	prez.	akt.	–			dividit (3. vrst.)	3.	sg.	ind.	prez.	akt.	–			absunt (5. vrst.)	3.	pl.	ind.	prez.	akt.	–			incolunt (6. vrst.)	3.	pl.	ind.	prez.	akt.	–		
Osebne glagolske oblike		Neosebne glagolske oblike																																																																		
Glagol	Analiza			Glagol		Analiza																																																														
	Os.	Št.	Nak.	Čas	Nač.	Oblika	Čas	Način																																																												
appellantur (2. vrst.)	3.	pl.	ind.	prez.	pas.	–																																																														
differunt (3. vrst.)	3.	pl.	ind.	prez.	akt.	–																																																														
dividit (3. vrst.)	3.	sg.	ind.	prez.	akt.	–																																																														
absunt (5. vrst.)	3.	pl.	ind.	prez.	akt.	–																																																														
incolunt (6. vrst.)	3.	pl.	ind.	prez.	akt.	–																																																														

Naloga	Točke	Rešitev																												
2	4	<table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Zaimek</th> <th rowspan="2">Vrsta</th> <th colspan="3">Analiza</th> </tr> <tr> <th>Sklon</th> <th>Število</th> <th>Spol</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>nostra (2. vrst.)</td> <td>svojilni</td> <td>abl.</td> <td>sg.</td> <td>f.</td> </tr> <tr> <td>horum (3. vrst.)</td> <td>kazalni</td> <td>gen.</td> <td>pl.</td> <td>m.</td> </tr> <tr> <td>eos (5. vrst.)</td> <td>osebni/kazalni</td> <td>ak.</td> <td>pl.</td> <td>m.</td> </tr> <tr> <td>quae (5. vrst.)</td> <td>oziralni</td> <td>nom.</td> <td>pl.</td> <td>n.</td> </tr> </tbody> </table>	Zaimek	Vrsta	Analiza			Sklon	Število	Spol	nostra (2. vrst.)	svojilni	abl.	sg.	f.	horum (3. vrst.)	kazalni	gen.	pl.	m.	eos (5. vrst.)	osebni/kazalni	ak.	pl.	m.	quae (5. vrst.)	oziralni	nom.	pl.	n.
Zaimek	Vrsta	Analiza																												
		Sklon	Število	Spol																										
nostra (2. vrst.)	svojilni	abl.	sg.	f.																										
horum (3. vrst.)	kazalni	gen.	pl.	m.																										
eos (5. vrst.)	osebni/kazalni	ak.	pl.	m.																										
quae (5. vrst.)	oziralni	nom.	pl.	n.																										

Naloga	Točke	Rešitev
3	5	<p>♦ Galli ab Aquitanis Garumna flumine dividuntur.</p>

Naloga	Točke	Rešitev
4.1	1	♦ akuzativ z infinitivom
	2	♦ zapisal je, da so Belgijci najbolj oddaljeni
4.2	1	♦ vezani particip
	2	♦ Germanom, ki prebivajo (onkraj Rena)
Skupaj	6	

Naloga	Točke	Rešitev	
5.1	4	♦	
		Izpis	Analiza
		quarum	oziralni zaimek
		incolunt	Utemeljitev časa in naklona: indikativ prezenta za izražanje sedanjosti
		–	prilastkov odvisnik (oziralni)
5.2	4	♦	
		Izpis	Analiza
		quod	podredni veznik
		commeant	Utemeljitev časa in naklona: indikativ prezenta za izražanje sedanjosti
		–	prislovnodoločilni odvisnik (vzročni)
Skupaj	8		

Naloga	Točke	Rešitev
6.1	3	♦ Apud Caesarem legimus Gallos omnes lingua, institutis, legibus inter se differre.
6.2	2	♦ Magister e discipulis quaesivit, qua de causa Belgae fortissimi fuissent.
6.3	2	♦ Nonnulli Germani optabant, ne cum Romanis continenter bellum gererent.
Skupaj	7	

B) Književnost

Naloga	Točke	Rešitev
1.1	1	♦ 1. triumvirat
1.2	1	♦ Galijo
1.3	1	♦ Alea iacta est.
1.4	1	♦ državljanske
1.5	1	♦ (Commentarii) de bello Gallico/Bellum Gallicum
Skupaj	5	

Naloga	Točke	Rešitev														
2	10	♦ <table border="1" data-bbox="641 1111 879 1827"> <thead> <tr> <th></th> <th>Zvrst</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Avtor</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Cicero</td> <td>govornišтво</td> </tr> <tr> <td>Cezar</td> <td>historiografija/spomini</td> </tr> <tr> <td>Katul/Horacij</td> <td>lirika</td> </tr> <tr> <td>Lukrecij</td> <td>epika</td> </tr> <tr> <td>Salustij</td> <td>historiografija/monografija</td> </tr> </tbody> </table>		Zvrst	Avtor		Cicero	govornišтво	Cezar	historiografija/spomini	Katul/Horacij	lirika	Lukrecij	epika	Salustij	historiografija/monografija
	Zvrst															
Avtor																
Cicero	govornišтво															
Cezar	historiografija/spomini															
Katul/Horacij	lirika															
Lukrecij	epika															
Salustij	historiografija/monografija															

Naloga	Točke	Rešitev
3	20	♦ Vprašanje je odprtega tipa. Ustreznost odgovorov se ugotavlja na osnovi predpisanega gradiva. Odgovor omogoča dijaku pokazati tudi širše, samostojno pridobljeno znanje oziroma ustvarjalno domišljijo.

Naloga	Točke	Rešitev
4	15	♦ Vprašanje je odprtega tipa. Ustreznost odgovorov se ugotavlja na osnovi predpisanega gradiva. Odgovor omogoča dijaku pokazati tudi širše, samostojno pridobljeno znanje oziroma ustvarjalno domišljijo.

Skupno število točk izpitne pole 2 OR/VR: 35 + 50 = 85